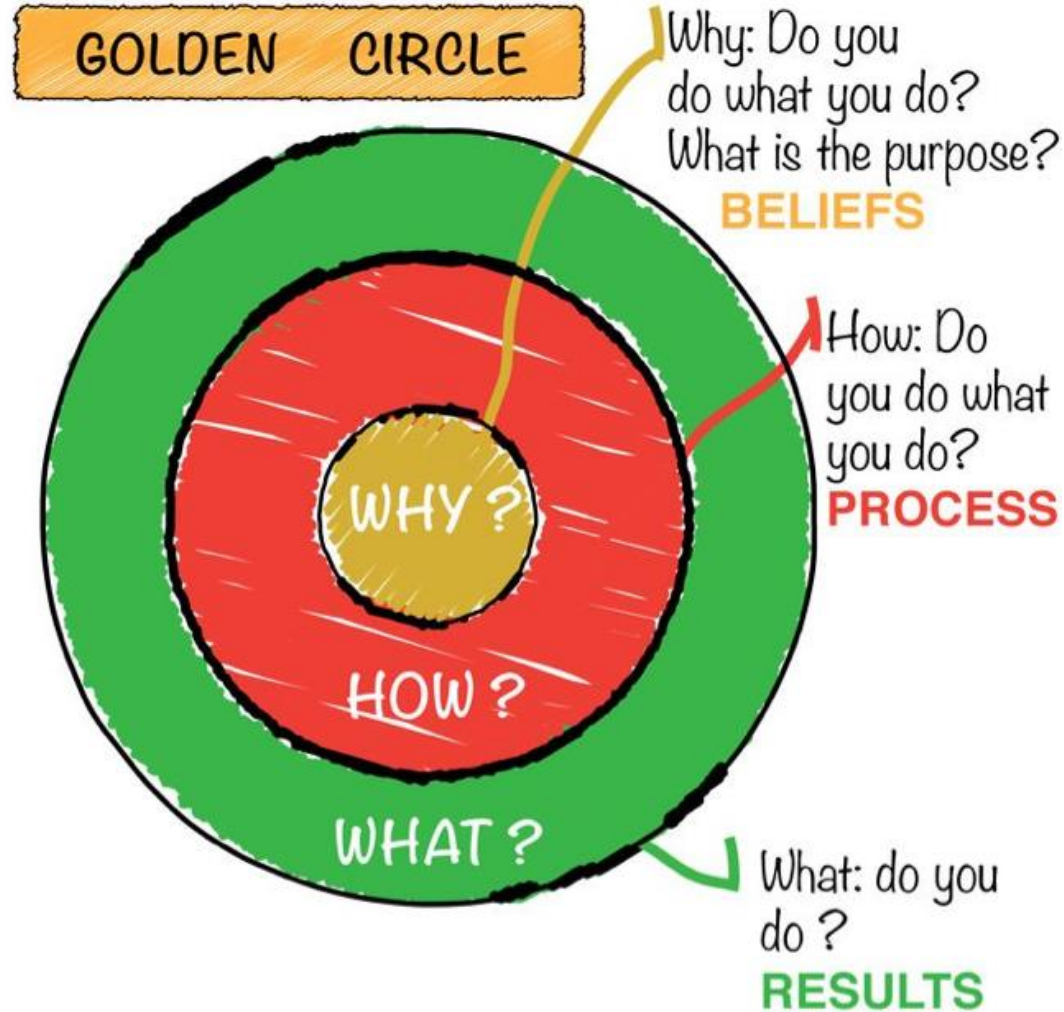

WORKSHOP REKEN OP JE LERAAR ALS HET GAAT OM ZELFREGULEREND LEREN

Ineke Vermeulen
Thomas More Hogeschool
7 november 2024

Doel van deze workshop

De WoW Wat Handig regel

Voorstellen

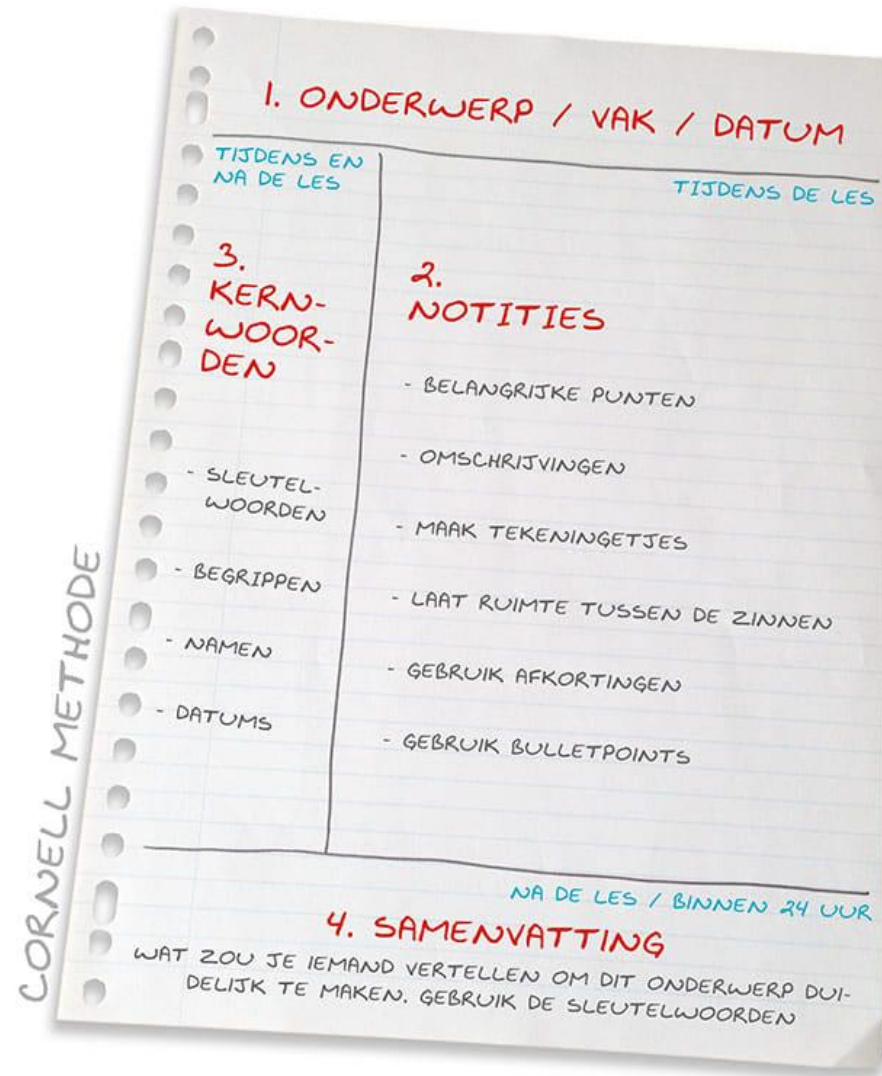
Hoe werk jij aan h

Menti.com 5703 0558

Aantekeningen maken

Wat is zelfregulerend leren?

De leerling neemt zelfstandig en met zin voor verantwoordelijkheid, de sturing voor de eigen leerprocessen in handen" (Boekaerts & Simons, 1995).

"Zelfregulerend leren is het cyclische proces waarin een leerling zelf sturing geeft aan zijn gedrag, gedachten, gevoelens en motivatie, met het doel zijn leerdoelen te bereiken, rekening houdend met zijn omstandigheden" (Pintrich, 2000, p. 453).

Overtuigingen over leren leren

(Sins, 2023)

8 overtuigingen

1. Leren leren verloopt impliciet
2. Leren leren is simpel
3. Kennisoverdracht is belangrijker (want leren leren komt niet zo vaak voor)
4. Leren leer je door te ervaren in de praktijk
5. Niet elke leraar kan lesgeven over leren
6. Leren leren moet je aan de leerling overlaten
7. Leren leren is slechts weggelegd voor enkele leerlingen
8. **Leren leren is niet aan te leren**

Lawson, Vosnicadou, Van Deur, Wyro, Jeffries. (2019)

Zelfregulerend kun je niet
zelfregulerend leren

Hoe dan wel?

Je moet het ze aanleren!

VAN STURING NAAR ZELFSTURING

**Instructie van
leerstrategieën**

**Feedback op
het leerproces**

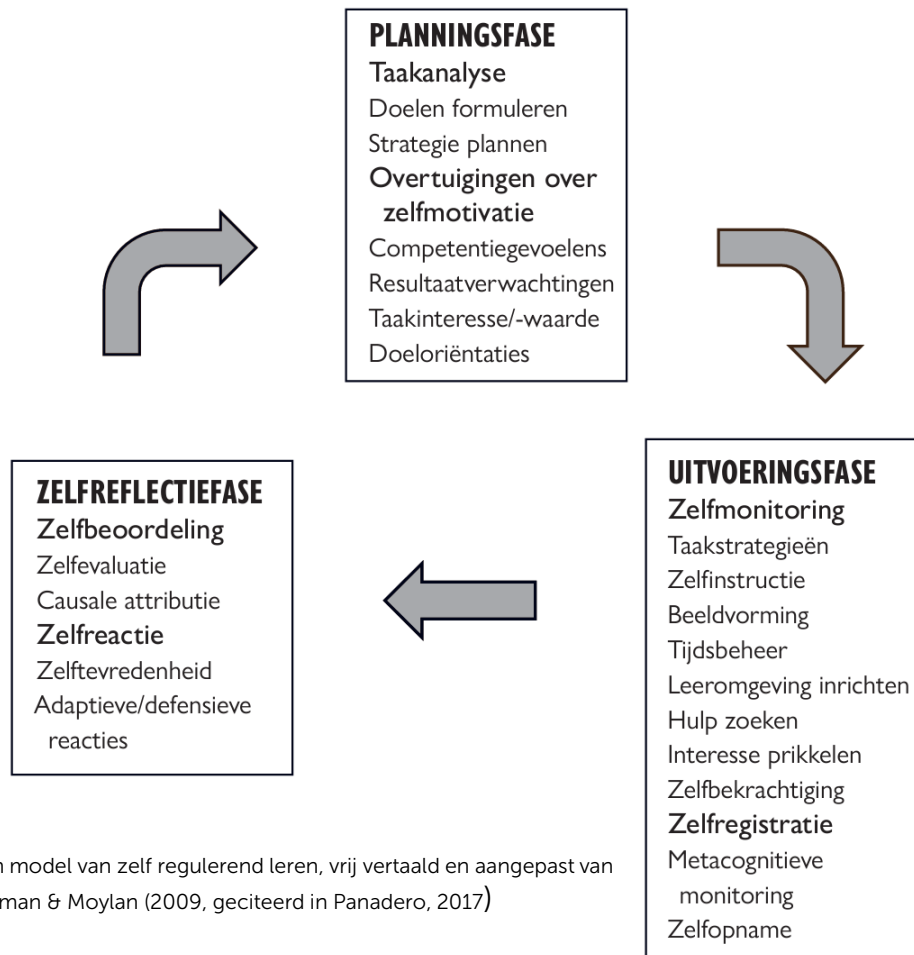
Keuzes bieden

Geleidelijk loslaten

Instructie van leerstrategieën

Zimmerman (2009)

Cyclisch model van zelf regulerend leren, vrij vertaald en aangepast van Zimmerman & Moylan (2009, geciteerd in Panadero, 2017)

Pintrich (2004)

Strategieën om het leren te reguleren:

- Taak plannen
  - Voortgang monitoren
  - Na afloop evalueren
-
- **Leer ze de fases van het leren: voor, tijdens, na**

Welke leerstrategieën zijn er?

- **Cognitieve leerstrategieën:** *Het mentale proces wat betrokken is bij het aanleren van kennis en vaardigheden en voltooiën van leertaken.*
- **Meta-cognitieve leerstrategieën:** *Strategieën om het leerproces te checken en doelgericht te reguleren.*
- **Motivationale leerstrategieën:** *Bereidheid om zelfregulerende strategieën toe te passen. Ze helpen om opvattingen en emotionele reacties op jezelf in relatie tot de leertaak te beïnvloeden.*
- **Gedragsstrategieën:** *Wat leerlingen concreet doen om hun handelingen te sturen.*

(Sins, 2023), (Boekaerts, 1999),

Instructie van leerstrategieën 2 vuistregels

1. **Expliciete instructie:** Dit betekent dat je het gebruik van een strategie *voordoet* en daarbij expliciet uitlegt *wanneer en hoe* de strategie kan worden gebruikt en *waarom* het uitvoeren van deze strategie bijdraagt aan een betere leerprestatie.

Een ezelsbruggetje...

Wat   Wanneer   Waarom   Hoe

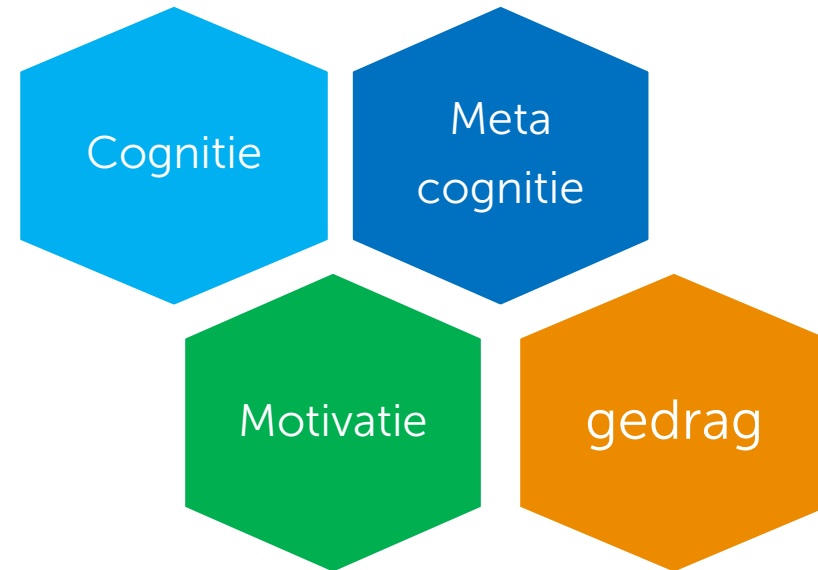
De WoW Wat Handig regel

2 vuistregels

1. **Expliciete instructie:** Dit betekent dat je het gebruik van een strategie voordoet en daarbij expliciet uitlegt wanneer en hoe de strategie kan worden gebruikt en waarom het uitvoeren van deze strategie bijdraagt aan een betere leerprestatie.
2. **Integreer die hap:** Geef geen 'losse' studielessen, maar **koppel** het gebruik van **leerstrategieën** aan de **opdrachten** of het **vak** waar de leerlingen op dat moment mee bezig zijn. Hierdoor leren je leerlingen strategieën direct toe te passen binnen de juiste context

Wat weten we nu?

Expliciete instructie: een voorbeeld

Instructie voor de strategie : *Organiseren bij geschiedenis*

Wat (benoem en concretiseer) : *vandaag gebruiken we de strategie 'organiseren'.
Het gaat er hierbij om dat je de taak of de inhoud
ervan ordent*

Wanneer (voor, tijdens, na) : *wanneer ik een toets voor geschiedenis moet maken,
is het handig als ik de leerstof vooraf organiseer*

Waarom (voordelen benoemen) : *uiteindelijk krijg ik dan een overzichtelijk geheel
van wat ik moet leren. Het voordeel hiervan is dat ik
de leerstof in een voor mij logisch patroon zet, zodat
het makkelijker te onthouden is*

Hoe (modelleren – doe voor) : *Ik kan dat bijvoorbeeld doen door een tijdlijn te
maken of door stukken die bij elkaar horen, met
elkaar te verbinden*

Maak je eigen expliciete instructie

Je werkt aan je eigen **expliciete instructie**

- En die instructie gaat over een **leerstrategie** die je leerlingen/studenten moeilijk vinden.
- In het script werk je de Wat, Wanneer, Waarom en Hoe uit de **WoW Wat Handig regel**
- Je formuleert in spreektaal, zoals je het echt zou zeggen in de les.
- Klaar? Maak een nieuwe instructie!

Terugkoppeling en afsluiting

- Contact:
i.vermeulen@thomasmorehs.nl

